15e JAARGANG — CURACAO DEN 24sten DECEMBER 1898. — No. 782.

# AMIGOE DI CURAÇAO

## WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja
Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 24 December.

## BIJ DE KRIBBE VAN BETHLEHEM.

Een koude schrik doorvaart soms, Heer, mijn leden,
Als in den geest ik op den Kruisberg sta
En de oogen naar Uw bloedend aanschijn sla,
Voor mij, om mij, door pijnen afgestreden!

Dan stokken in mijn hart de smeekgebeden,
Al hoort mijn ziel de stem van Golgotha,
Die luide roept: "Erbarming en gena!"
En, Heiland! ach, ik durf niet nader treden.

Maar bij Uw kribbe hier, aanminnig Kind,
In wien ik óók mijn Heer en God hervind,
Verrijst mijn moed naast kinderlijk vertrouwen.

Ik kniel en bid en blijf in 't heilig licht,
Dat afstraalt van Uw Godlijk aangezicht,
Met zielsgenot Uw aanschijn lang aanschouwen!

## KERSTGEDACHTEN.

In den helderen sterrennacht, terwijl aan het uitspansel een wonderbare lichtglans straalde, ruischte boven de eenzame vlakten van Bethel het gezang der hemelsche geesten: "Eere zij God in den hooge en op aarde vrede den menschen van goeden wille!"

Niet slechts als een danklied tot den Vader der barmhartigheden, die — ten einde verzoening te bewerken tusschen Zich-Zelven en het maaksel Zijner handen — Zijn eenigen, met hem mede-zelfstandigen Zoon deed geboren worden uit eene nederige dochter van David's geslacht; noch ook enkel als zegenbede tot de met schuld en vloek beladen wereld, voor wie eindelijk het eeuwenlang verbeide en met zooveel aandrang afgesmeekte uur had geslagen der bevrijding van zonde en helsche slavernij — maar tevens als de plechtige afkondiging der grondwet van het nieuw te stichten Godsrijk, als de meest volledige en saamgedrongen bepaling, de even duidelijke als diepzinnige omschrijving der toekomstige verhouding tusschen God en den mensch — den Schepper en het schepsel.

Immers: de oude wet der vreeze, eenmaal onder donderslagen en bliksemvuur door Jehovah gegeven op den Sinai, ging thans, niet opgeheven, maar vervuld en volmaakt worden tot een nieuw Verbond van liefde, waarin, volgens de voorzegging van den profeet, gerechtigheid en vrede elkaar zouden omhelzen, óók in dien zin, dat aan de hoogste door den mensch te stellen daad van gerechtigheid: de met vrijen wil nagestreefde bevordering van Gods eere, voor hem onafscheidelijk zoude verbonden zijn het smaken van dien vrede, welken de wereld niet kan geven, den vrede Gods die, naar het getuigenis van den Apostel, alle gevoel te boven gaat.

De goede, dat wil zeggen, de vrije wil des menschen, het meest, het eenig welbehaaglijk werktuig in Gods oog ter bevordering Zijner eere, en deze wederom voor den mensch de rijkste bron en het zekerst onderpand ter genieting van deze goddelijke gave des vredes — ziedaar wat het jubellied der engelen aan de wereld als door God-Zelven vastgestelde beginselen verkondigde in den hoogheiligen nacht, waarin de Christus werd geboren.

Eere zij God in den hooge en op aarde vrede den menschen van goeden wille!

Daar is in de omstandigheden die de geboorte des Heilands vergezelden, niets dat met vreeze of huivering vervult voor de ontzagwekkende majesteit Gods, noch hetgeen herinnert aan den gestrengen Wetgever en rechtvaardigen Rechter, geen enkel teeken dat spreekt van strafbedreiging of wrake over den schuldigen mensch. Het nachtelijk-stille op de velden, de rustige pracht der sterren, de glanzende stoet van hemelgeesten en hun zielverrukken-

### FEUILLETON.

## Un Combersion.

(UN RELATO DI PASCU.)

Ta anochi, si, anochi laat. Na luz di un lampi un homber ta sinta ketoe den su cuarto di estudio. Den un mecedor grandi dilanti un mesa, jen di boeki i papel, é tabata sintá, coe su mân na su frenta i coe bista fiho su dilanti.

Es cuarto tabata manda aire frescoe; toer muraja tabata na trazjer di boeki, cortina berde-scur tabata e rampinan di bentana. Riba columnanan pretoe tabata para dos busto di alabaster; un candela fuerte tabata manda un cajente agradabel.

Nada social tabatin den es cuarto. Algo sombrio, miserabel tabata riba toer cos, riba e boekinan boetá na orden, ariba es cortinanan, koe tabata haci koe hende no por a tendé paso. Coe un suspiro profundo é tabata zak su cabez, cera su wowo, como si imagennan desagradabel tabata boela dilanti su spiritu. Awor luz di lampi ta cai toer riba su cara. Es homber no ta feliz. Ki un cara bieuw i pálido; e boeniteza di salud a kita basta tem for di su mejillanan! Dolor a poné su unja den es plooinan pretoe,—el a hala es plooinan coe linja scur rondó di su boca, rondó di su lipnan koe a primi cerca otro, pa haci hende keré, koe nan ta warda un secretoe, koe no por ta revelá. Su wowonan ta droemi hundoe den e cabez bleek i alanan delegá i movibel di nanisji tabata na es nanisji marcá.

Un misterio?

Sí, es homber, es sabio, koe ta poné mundoe admirá pa su ciencia i escrito, kende su bida ta pasa denter su boekinan, na kende su bentana transeuntenan ta mira como na un santuario di ciencia, es homber ta desgraciado den toer nificacion di es palabra.

Es sabio ta pober na e único ciencia berdadera, es doctor famá ta falta é único berdadera gloria, es gran escritor no conocé é único berdadera grandeza, —es pober homber a perdé su fé. Busca oenda koe bo kier, ningun camina lo bo haja, un símbolo cristiano. Ni un crucificado! Leza titel di toer es boekinan,—toer ta obra di enemigoenan di Iglesia Católica; es cuarto ta un arsenal di armanan infernal, mes ganjoso, falsoe i venenoso como fierno. Es cuarto ta un forti di impiedad. El ta odia —manera é ta keré—Iglesia.

Manera hende por odia su mama!

Pasobra Iglesia Católica ta su mama. Den su seno el a nacé, i su mama segun naturaleza a sinjé reza riba su scotji, el a sinjé hunta su mânnan pa é reza i nomber di Salbador i di su Mama santoe tabata di promer, koe el a papia; pasobra su mama tabata cristian.

Ta pesai el a poné su pen abao; é ta muhá ainda di tinta. Un atake nobo el a caba di traha riba Iglesia, el a risca un bringamentoe nobo, un instrumento nobo. Boso a mira, com é pen tabata coeri riba papel, com su wowonan tabata lombra, com su mejillanan tabata bira corrá? Es ora ai el a tira su pen abao, i el a cai coe un suspiro profundo den su mecedor.

El no por a traha, ni skirbi; pasobra tabata bispoe di Pascu di Nacementoe, es dia koe henter mundoe cristian ta hubila na recuerdo di e pesebre dusji oenda e Salbador koe a caba di nacé ta sosegá, kende tabata anunciá pa Angelnan, bisjitá pa Wardadornan i adorá pa Reynan?

El a mira e pesebre coe es Niño amabel, es dusji Mama i es stal di Bethlehem, banjando den un lamar di luz di oro, mientra angelnan tabata canta gloria i paz? Si, es vision dusji tabata den su imaginacion, ma aleuw-aleuw, masjar sucur. Ma kiko é ta saca aifó? El no a kibra pa semper coe religion di su hubentud, coe Dios di su mama? Semper el no a coeri coe es Dios den su escritonan, i danja su discipelnan di es manera coe veneno di mas terribel, asina koe el a bira un berdadero bordugoe di alma?

Miré, poco-poco su cabez ta zak riba su pechoe! Ta kiko toer e recuerdonan? Ta kiko toer es imagennan su dilanti? El no a coeri coe toer es cosnan di loco ai, segun é ta jama nan? Ta com un hende serio por perdé su tem coe semehante cos?

I su mama, el a stimé asina tantoe; i su tata mescos — pero nan ta hende bieuw, i coe morto toer no a caba? El tabatin ciertoe respeto filial pa nan, coe un sombra di veneracion el a consagra su recuerdonan di mas kerido na nan, i sin embargo es recuerdonan ta fadé, — el no kier mira ni tendé nan,— i pa kiko? pasobra nan ta parcé su dilanti i tira na su cara su mal hacirnan.

Pakiko awé el no por coeri coe es imagennan? Toer ta por nadá!

El ta sacudi e cabez pensativo, é ta pasa su mân ariba e frenta hanchoe, i ta frega e wowonan estudioso — i toch ata! porta ta abri i un muher altoe, coe cabei largoe blond, coe un bistir blancoe; — el no ta drenta huntoe coe un mucha gracioso — el ta parcé es homber pensativo den e mecedor, coe es cara bleek bao di e luz di lampi.

— "Mi jioe dusji, bini aki, bin reza promé, — gradici bon Dios promé i anto bo por bai, asina es muher tabata papia, i e mucha amabel a cera su mânnan chikitoe i e boz di plata, judá pa e palabranan animá di e mama, a coeminza: "Nos Tata, koe ta na cieloe," e oracion koe Cristoe a sinja su discipelnan i koe el a trecé for di cieloe: forza den sufrimentoe, speranza den cansancio di bida, arma den bringamentoe, ánimo pa toer cos, homenage di humildad na e Dios todopoderoso.

I e homber bleek a repeti fuera su gustoe, koe casi hende no por a tendé: "Nos Tata, koe ta na cieloe."

Es bon muher coe su cabei blond i su wowo poco tristoe no tai pará su dilanti! Spantá e homber a boela lamanta — el a tendé su propio boz,— el a reza! Rabiá riba su mes el a papia na boz altoe, sacudiendo su cabez: Ta kiko? kiko a socedé? ta pasá mi ta bai bira? i coe un sonrisa tristoe é dici: "Toer e cosnan ai no ta derá? i mi odio no a bira i a selja e piedra di graf ta hopi anjanan caba?"

Coe paso lento el a bolbé camina é tabata sinta promé, el a bolbé cera su wowo, i manera cansá el a larga su cabez cai riba su pechoe.

Tendé! scucha! esai no ta batimentoe contentoe di klok, koe ta sona aja den aire? Tin fiesta na cas paternal. Mesa di fiesta ta boetá — un muher, bistir toer na seda, clá pa sali ta camna rond di e mesa, i ta mira toer camina, mientra é tabata bisti su handschoen, pasobra tabatin fiesta awé den cas paternal — el a mira i bolbé mira si no tabata falta nada — ora na e porta

de zangen, maar bovenal, in de rotsachtige, schaars verlichte spelonk, tusschen het vredige vee, op een weinig stroo dé aanminnige gestalte van een klein Kindeken met onbeschrijfelijk zoeten glimlach op de lippen als eersten groet aan de maagdelijk-reine Moeder en den armen, heiligen voedstervader — 't ademt alles vrede en liefde, vergeving en verlossing, genade en mededoogen van het vleeschgeworden Woord des Vaders met den mensch tot wiens redding Hij op de wereld is verschenen....

En daarmede in de meest volmaakte overeenstemming werd door Zijne engelen het hemelsche geschenk van den vrede voorspeld, niet louter aan den mensch, wien een schier volmaakte heiligheid zou veroorloven zich telken dage tot zijn God te verheffen met onbesmette lippen, reine handen en zuiver harte; noch ook uitsluitend aan den bewonderenswaardigen boeteling, die in de strengste versterving en zelfkastijding zijn rechtvaardiging zou trachten te bewerken, maar óók en uitdrukkelijk aan den zwakke, die — zij het dan struikelend en vallend en met levendig besef van schuld in de ziel — toch vol geloovigen moed en goeden wil het doornig pad ten Hemel blijft verkiezen boven den breeden, zonnigen weg, langs welks zijden de rozen bloeien en de bloesemgeuren opstijgen, maar die heenvoert naar zonde en verderf....

Vrede ook aan dezulken brengt de pasgeboren Godmensch, die "waarlijk onze ellende op Zich nemen en onze smarten dragen, de Hoogepriester die "onze zwakheden medegevoelen" zal, de Verlosser die "het geknakte riet niet buigen, noch de rookende vlaswiek dooven zal"!

"Op aarde vrede den menschen van goeden wille!" Voor talloos velen welluidend als de klank van David's harp, bemoedigend gelijk de wapenkreet der Macchabeërs, verkwikkender dan de balsem van Tyrus — was van den aanvang af en blijft nog heden ten dage voor de wufte wereld en haar volgelingen dat woord een onverdraaglijke ergernis.

En na het Kind van Bethlehem Zijn Goddelijke afkomst en hemelsche zending betwist, en van Zijn leering het bovennatuurlijk en bindend karakter geloochend te hebben, aarzelden ongeloof des geestes en bedorvenheid des harten ook niet langer, den hoogheiligen kerstnacht met heel zijn schat van Goddelijke Openbaringen te verwerpen en daaraan hoogstens nog een plaats te willen toekennen onder het getal der stichtelijke fabelen!

De oorzaak daarvan ligt niet ver te zoeken.

Want van hoeveel medelijden met de zwakke natuur des menschen en diens moeitevollen strijd tegen den drievoudigen vijand — duivel, wereld en vleesch — ook de "blijde boodschap," moge getuigen, daar wordt niettemin een onvoorwaardelijke slachtoffering vereischt van het eigen-Ik, kruisiging der booze begeerlijkheid, onthechting aan de dingen dezer aarde. Slechts voor den prijs van "de daad" wordt aan den mensch de goddelijke gave des vredes geboden door de dienaren van Hem wiens Wezen, "zuivere daad" is. Van dien kerstvrede de zoetheid te smaken, vermag alleen hij, die, het drievoudige beginsel des kwaads in zich bestrijdend, zich bij de kribbe gelukkig voelt in het bijzijn der vlekkelooze Moeder, van den rechtvaardigen Voedstervader, der eenvoudige, arme herders, der ootmoedige Wijzen!.... Maar dáárom dan ook klinkt de "blijde boodschap" der wereld en wie hare beginselen aanhangen, hard in de ooren. Te zwaar valt haar het offer eener hoogmoedige wetenschap die weigert hare beperktheid te erkennen; boven hare krachten rekent zij de prijsgeving van het zingenot dat haar verhindert de dingen des geestes ook maar te "bespeuren," ondoenlijk komt het haar voor te breken met den keten die haar aan de aardsche bezittingen houdt vastgesmeed, en wanneer door den heiligsten aller nachten uit het verre verleden de nagalm komt ruischen van het lied der Engelen, dan klinkt het met wreveligen spot ook van hare lippen als eertijds van die der Capharnaïten: "Dat woord is hard en wie kan het aanhooren?"

Wij die met de oogen des geloofs de glorie hebben aanschouwd van het menschgeworden Woord, een "glorie als van den Eengeborenen des Vaders, vol van genade en waarheid"— wij knielen opnieuw bij Zijn kribbe neder met dankbare liefde, geloovig vertrouwen en vervuld van goeden wil, opdat Zijn vrede met overvloedige volheid ons moge geschonken worden in een:

ZALIG KERSTFEEST.

---

## NIEUWSBERICHTEN.

### CURACAO.

#### Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, Titulair Bisschop van Teuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao, heeft laatstleden Zondag in de kapel van het Groot-Seminarie te Scherpenheuvel toegediend: de Tonsuur aan de Eerwaarde Heeren R. UZCATEGUI en L. UZCATEGUI, de mindere Orden aan de twee genoemde Heeren, alsmede aan de Eerwaarde Heeren L. GRANADOS en H. ARELLANO; en het H. Diaconaat aan de Eerwaarde Heeren S. SANCHEZ, J. ARTIGAS, A. PICON en L. BECERRA.

* *

Op het Hoogfeest van Kerstmis zijn de kerkelijke diensten in de beide kerken der stad geregeld als volgt:

In de Sint Annakerk te Otrabanda: 's Morgens ten 4 ure plechtige gezongen H. Mis, waarna twee gelezen H. Missen. Ten 6½ ure drie gelezen H. Missen en ten 9 ure de Pontificale H. Mis. 's Namiddags ten 5 ure plechtig Lof en feestpredikatie.

In de Kerk van O. L. Vr. van den Allerh. Rozenkrans te Pietermaai: 's Morgens ten 4 ure plechtige gezongen H. Mis, waarna twee gelezen H. Missen. Ten 6 ure drie gelezen H. Missen en ten 8 ure plechtige gezongen H. Mis. 's Namiddags ten 5 ure plechtig Lof en feestpredikatie.

* *

Na de plechtige inwijding op den feestdag van O. L. V. Onbevlekte Ontvangenis, werd dezer dagen de nieuwgebouwde R. K. kerk van Westpunt in gebruik genomen en daarmede werd in een lang gevoelde behoefte voorzien, daar het oude gebouw reeds langen tijd te klein bleek voor de Sint-Petrusparochie van Westpunt.

De nieuwe kerk is opgetrokken in eenvoudig, gothieken stijl, waarbij echter rekening werd gehouden met het tropisch klimaat en de plaatselijke omstandigheden. Zoo mochten de ramen in de zijgevels niet te hoog worden aangebracht en den frisschen wind den doortocht niet worden belet.

Het gebouw meet 90 bij 32 voet binnenwerks en strekt zich uit volgens Roomsche traditie van het oosten naar het westen. Boven den ingang, waarnaast de doopkapel, verheft zich een sierlijk torentje, dat echter nog bekroond moet worden door de spits met kruis, welke spoedig zullen worden aangebracht. Met bijzondere zorg is de westelijke gevel afgewerkt. Het couronnement der beide ramen en van het boograam boven de deur, de rosette in dien gevel hoog boven den ingang aangebracht, de pinacles aan de beide uiteinden van den gevel, zijn door de vrijgevigheid van een Curaçaoschen weldoener in Belgischen zandsteen kunnen uitgevoerd worden, terwijl de tympan het beeld te aanschouwen geeft van Sint Petrus, den Patroon der kerk, in gekleurd glas, dat een geschenk is van een weldoenér uit Holland.

Met voldoening en rechtmatigen trots mag dan ook de WelEerwaarde Heer A. DE BRUIJN, Pastoor van Westpunt, neerzien op het volbrachte werk, doch gaarne bekent ZEerw. ook, dat hij niet zoo spoedig en zoo sierlijk dat werk had kunnen doen uitvoeren, indien hij daardoor niet in staat was gesteld door weldoende menschen van Curaçao en uit Holland.

In naam der Westpuntsche parochie wordt aan allen zoowel te Curaçao als in Holland hartelijk dank gebracht, en niet 't minst aan de Weledele Heeren J. VAN DER LINDE SCHOTBORGH, eigenaar van de plantage *Savonette*, en G. HELDEWIER VIGNON, eigenaar van de plantage *Knip*, voor de vele en hooggewaardeerde diensten, welke zij bij het bouwen der kerk bewezen, alsmede aan den Curaçaoschen weldoener, die onbekend wenscht te blijven, voor de aanzienlijke gift, welke hij tot bespoediging van het werk den Eerwaarden Heer Pastoor deed toekomen. God vergelde hun honderdvoudig hetgeen zij voor Zijn huis gedaan hebben.

De parochie van Westpunt hoopt nu, dat spoedig hare middelen toereikend zullen zijn om de laatste hand te kunnen leggen aan het kerkgebouw, dat dan na afloop der werkzaamheden door den Bisschop plechtig geconsacreerd zal worden. Van harte wenschen wij, dat die gelukkige dag weldra voor Westpunt aanbreke.

* *

Door het stedelijk Bestuur van Valencia, alsmede op voordracht van den Franschen vice-consul te Caracas door den Franschen Minister-President en Minister van Binnenlandsche Zaken, werden aan verschillende Eerwaarde Zusters eervolle onderscheidingen toegekend voor de vele diensten, welke zij met de grootste opoffering bewezen tijdens de pokken-epi-

---

anchoe abri, el a tendé su boz: "mi jioe, bini, ta ora," i el a mira un homber coe un mucha di 12 anja.

—„Semper prepará, mi jioe!" a sona coe un boz chanzando, "general pa gera, riba campo di batalja!"

—„Ai, bon homber, bo sâ masjar bon, ta pa di promé bez. Awé mi ta fortuná! Nos jioe ta ricibi Dios awé pa promé bez den su coerazon. — Ki un felicidad pa nos i pa nos cas! Mara nos mama tabata na bida awé! ki feliz lo el no tabata!— i el a coeminza jora; — el tabata stima e mucha asina tantoe; el tabata contentoe awé i mi no por perdéle awé for di mi spiritu."

E homber a draai mira e mucha i e muher, kende a comprendéle.— Es mucha, coe un coerazon moli, a coeminza jora. I e muher a cai na rodia su dilanti, a mara su dasji i a keda mira koe e mucha no tabata falta nada mas; i ora e mucha a moenstré su boeki di misa i su rosario di plata, el a brazé i dici: „Reza bon, Frans, també pa papa i mama i pa bo.... wela també."—

Ta kiko esai? El a boela lamanta, den un lucha duroe coe su mes. Tabata parcé, koe el tabata mira i tendé toer es cosnan ai, el a primi su mânnan na su wowo, na su orea. El a coeminza hari, ma ta pena bo di tendé hari. Tabata manera su coerazon a krimp. „Mi ta un mucha i cosnan asina no mesté desanima mi."

Ai, mara é tabata un mucha!

Purá el ta bai na su bibliotheek i coe mân temblando el ta cohé un boeki i ta bai na su mesa di skirbi. Es boeki ai a kita su fé i lé judé contra e inspiracion di El, koe awé a salba mundoe pa Su nacementoe, koe ta poersigié awé pa trecéle ariba bon camina.

Awé? Tabata mei anochi caba; basta ora caba e criá bieuw a abri porta di su cuarto di estudio i a jamé bon 'nochi. Es criá tabata un amigoe di confianza di su mama i a miré bira grandi. Maské cuantoe impiedad di es homber ta sintié, el a keda cerca djé; el ta pidi Dios pé, tabata duelé koe es homber tan sabir, ma coe un coerazon danjá, tabata asina solitario i bandoná.

El kier a leza, ai, é no por; coe rabia el a tira e boeki afó, i el a zak su cabez p'atras, mientra e lampi tabata manda su luz riba e cara bleek; ma ki treknan tristoe!

Su spiritu a drenta misa; aja, denter e multitud feliz, é ta mira es mes mucha jega na Mesa di Senjor; mama i tata profundamente conmové ta jora di felicidad. Sononan contentoe di orgel tabata resona den bôvedanan, nubianan di censia i olornan di flor tabata jena misa coe oracion di crejentenan. Tabata parcé, koe el tabata guli i sinti es aire di dusji olor. Palabranan di sacerdote tabata resona den su orea. "Lo bo keda semper fiel i confesa semper fielmente té na bo morto e religion santa di Iglesia Católica?" — "Semper, té na mi morto," tabata respondi.

Ta kén ta grita ai? "Perhuro, kiko bo a haci coe huramentoenan di bo hubentud? I es ora su mama tabata para su dilanti; el a cohé su dos mânnan tené: a halé poco-poco na su coerazon: "Frans," el dici solemnemente, "lo bo keda fiel na bo promesa?" i el a besa manoe di su tata i dici: "semper, semper, semper! I anochi, ora el tabata bai droemi, el tabata snik den braza di su mama: "Ta com undia asina dichoso por caba!"

Un hende tabata jora ai? Ketoe — masjá ketoe, dominando su lágrimanan asina tantoe koe por — ai, el ta bolbé bai na su bibliotheek — algun boeki ta cai na suela, banda di un kasji chikitoe. El a hala tras; el no kier, é ta dal su pia abao i sin por resolvé algo é ta frega su manoenan contra otro. "Mester," el dici cerando su djentenan di rabia, — el a abri e porta di kasji,— i un crucificado chikitoe — e ivoor a bira geel — a parcé dilanti su bista; tabatin un cos mas cerca djé; tabata parcé plata, é tabata lombra un poco.

Temblando i jorando el a kita bai, ma é no por a resisti na e atraccion misterioso i todopoderoso di es cruz. Es Crucificado a vencé mundoe, a movê tantoe coerazon di piedra. El ta bolbé bai aja i coe un respet inboluntario el ta cohé e cruz, "Di mi mama", é dici ketoe, i e obheto di plata — tabata un rosario di plata — " mi promer Santa Comunion". Ketoe el a keda para — ma es lucha tabata corticoe; el a cohé e cruz i e rosario i a poné nan riba mesa bao di luz di lampi, i a cai sinta den su stoel, i el a tapa su cara coe su mânnan.

Su mama a doené es cruz riba su cama di morto. Luz di lampi a coeminza baha, ma e cruz tabata brilja dilanti su wowonan cerá. "Frans", e moribundo a bisa, "priminti mi, promé koe mi doena bo mi bendicion, koe lo bo warda es crucificado como un recuerdo di bo mama. Mi jioe! mi ta temé pa bo den porvenir, bo bida ta jen di peligro, bo ciencia, bo posecion, bo estudio — ma priminti mi, koe lo bo wardé,"— i el a primintié i el a zak abao cerca su mama, kende a bendicioné i el a poné e cruz i mân di su mama riba su cabez huvenil.

Ta p'esai el no por a tira e cruz afor. El a wardé, é tabatin berguenza, koe el ta mira un hende, el no tabata kier un cruz coe imagen di Salbador; un dia el a hajé na cabez di su cama i el a bira cara di es crucificado pa muraja, — i es rosario!

"Frans! Frans!" bo a warda bo promesa? No tabata stem di su mama? "Semper fiel té na morto", bo a bisa, coe es rosario den bo mân inocente, koe no a conocé ningun maldad?

I no ta es rosario a cai ai? No, el a cohé i coe un gritoe: "Mama! mama! o Cristoe, esai ta bo obra, bo a vencé" — el a cai na rodia i el a poné su frenta ariba pia di e crucificado.

El tabata jora, jora amargamente.

Tononan hubilando di klok tabata sona den aire. Tendé, den e misa becina tabata resona e cantica di alegría: *Gloria na Dios den di alto i paz na mundoe pa toer hende, koe ta di bon boluntad.*

Tabata Pascu mainta.

"Cristoe a nacé. *Gloria in Excelsis Deo*".

E lampi a paga; el a boela lamanta i a ranca e cortinanan pretoe for di bentana. Coe magestad solo tabata subi na e cieloe azul, ainda hopi hende tabata bai misa, mientra orgel i cantornan, como manera nan tabata pusta—tabata larga tendé e cantica triunfante di salbacion.

El a dobla su mânnan cerca otro i dici ketoe: "Mi ta resurreccion i bida, es koe keré den Mi, lo biba eternamente." El a keda mira na cieloe. "Mama! Tata! boso ta contentoe?" Saul a bira Pablo.

*Mittis angi vulnerati, haec fuit victoria!* es victoria tabata di e Cordero dusji herida!

demie in Venezuela. Een dergelijke onderscheiding werd ook door het Bestuur van Valencia gegeven aan den Zeer Eerwaarden Heer J. A. Beregrinetti, Overste der Salesianen te Valencia, die tot het geven van geestelijken bijstand met het grootste gevaar voor besmetting zich vrijwillig opsloot in het lazaret der pokkenlijders gedurende den geheelen duur der epidemie.

Bij het lezen dier berichten dachten wij onwillekeurig aan de heldinnen der christelijke naastenliefde, die onder ons vertoefd hebben en nog vertoeven, en het scheen ons, dat hier in de kolonie Curaçao de plicht van dankbaarheid wel mag gezegd worden verleerd te zijn; Curaçao kan op dit punt wel bij Venezuela en Frankrijk in de leer gaan.

Vele jaren geleden — God geve, dat die tijd nooit wederkeere — heerschte hier een vreeselijke pokken-epidemie; toen hebben op de onbaatzuchtigste wijze de Eerwaarde Zusters van het Gasthuis zich belast met de verzorging der aangetasten. Jaren en jaren lang bedienen de Eerwaarde Zusters van het Gasthuis het melaatschen-gesticht Zaquito en er zijn Zusters, die daar meer dan vijf en twintig jaren hebben doorgebracht de afzichtelijkste wonden verbindende en het gevaar trotseerende om ook eenmaal als slachtoffer der gevreesde ziekte te vallen. Reeds meer dan vijftig jaren worden in het St. Elizabethsgasthuis zieken van hier en elders opgenomen en nog nooit is iemand geweigerd ter oorzake zijner ziekte; integendeel de gevaarlijkste en besmettelijkste zieken werden met een bijzondere voorliefde behandeld, al moesten ook de verpleegsters hun leven erbij inboeten: men denke slechts aan de vele gele-koortslijders, die in het R. K. Gasthuis werden verzorgd en aan de gevolgen, welke deze verzorging had voor de Eerwaarde Zusters. Toen eenige maanden geleden de pokken-epidemie van Venezuela dreigde over te slaan op ons eiland en het vroegere militair hospitaal reeds voor pokkenlijders in gereed was gebracht, wendde het Bestuur der kolonie zich tot het R. K. Gasthuis met het verzoek om verpleegsters; toen werd onbeperkt toezegging gedaan zonder eenig voorbehoud, ook al moest het leven gewaagd worden van alle Zusters bij de verzorging der zieken.

Deze feiten zijn aan iedereen bekend, nog nooit echter is er van hoogerhand blijk gegeven, dat de diensten gewaardeerd werden, welke de Eerwaarde Zusters van het Gasthuis aan de zieken der kolonie bewijzen; nog nooit schijnt er een voordracht gedaan om door het moederland een onderscheiding te doen toekennen aan eene der Eerwaarde Zusters en daardoor allen te eeren. Bij de inhuldiging van H. M. de Koningin kon men in de lange lijst der ridderorde-verleeningen zien, hoe in Holland verschillende Oversten van vrouwencongregaties waren bedacht; de naam der Overste van het R. K. Gasthuis te Curaçao, dat om den langdurigen tijd van zijn bestaan alleen wel eenigen aanspraak op onderscheiding kon doen gelden, werd in die lijst niet aangetroffen.

Men denke nu niet, dat de Eerwaarde Zusters zulk een onderscheiding verlangen of daaraan behoefte hebben; het loon, dat zij verwachten, is van geheel anderen aard en zelfs vreezen wij met hetgeen wij schrijven over haar, geweld te doen aan hare bescheidenheid. Wij meenen echter, dat naar aanleiding van hetgeen Valencia en Frankrijk ons toont, onze stem te verheffen hier plicht is, opdat bij erkenning van verdiensten die der Eerwaarde Zusters van het Gasthuis niet meer vergeten worden en geen plaats meer behoeven te maken voor andere, welke in de gevoelige weegschaal eener rechtvaardige vergelding ongetwijfeld minder zwaar zullen wegen.

### Officieele berichten.

Bij Gouvernements - beschikking, dd. 16 dezer maand, No. 755:

1°. is de hoofd-rechercheur Jan Appel benoemd tot Commandant der brigade maréchaussées in in deze kolonie.

***

Bij Gouvernements - beschikking, dd. 20 dezer maand, N°. 763, is:

1°. de Heer H. J. Beaujon, Griffier enz bij het Kantongerecht op St. Eustatius, belast met de waarneming der betrekking van Gezaghebber van Saba.

2°. de Heer W. Ferguson, thans Griffier op Aruba, belast met de waarneming der betrekking van Officier van Justitie bij den Raad van Justitie en Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op St. Eustatius, tevens met de functiën van Notaris, enz.

3°. de Heer C. A. Hellmund, Adjunct-Commies alhier, belast met de waarneming der betrekking van Griffier bij het Kantongerecht op Aruba, tevens met de functiën van Notaris, enz.

4°. de Heer L. van der Veen Zeppenfeldt, thans tijdelijk werkzaam ten parkette alhier, benoemd tot Adjunct-Commies alhier.

### Havennieuws.

Zondagmorgen omstreeks negen uur raakte de kabel der pontonbrug over de haven in het ongereede, zoodat de brug, die geopend was, niet kon gesloten worden en het verkeer daarover voor een tijd gestremd was. Spoedig werd in het ongeval voorzien en met behulp van een sleepbootje de brug wederom in gebruik genomen.

***

Indien het bericht waar is, dat uit Caracas hier gekomen is, dan zal eerlang de Duitsche *Hamburg American Line* met de twee nieuwe stoomschepen *Borkum* en *Nordeney* een nieuw reisplan volgen.

De nieuwe route gaat van Hamburg naar Barbados en Trinidad, vandaar naar Ciudad Bolivar en via Carúpano, Cumaná en Guanta naar Maracaibo. Op de terugreis worden wederom dezelfde plaatsen aangedaan en zal via Hâvre Hamburg bereikt worden. Deze regeling gaat in den 15den Februari.

***

Na meer dan een jaar in onze haven vertoefd te hebben vertrekt morgen het Venezolaansche stoomschip *Higuerote* naar La Guaira en zal wederom zijn gewone reizen naar de kustplaatsen van Venezuela doen.

### Posterij.

*Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:*

Agustín Betancourt hijo, Haim N. de Crasto, Hacoesiti Díaz, Pablo Elias, J. & H. D. C. Gomez, Bechara & José Haui, Herman C. Henriquez & C°., María La Cruz, Manuel Lora y Lora, Victoria La Paz, Gaspar Monsanto y Esposa, Jan Monsanto p. a. Wed: P. Monsanto, Wed: Jan Monsanto, Rosita S. Magdona, José Antonio Nicolaz, Paulos, Hadelyda Renado, Paule M. Sourhoule, Filomine Tarsitane.

Niet voor bestelling vatbaar een ongefrankeerd drukwerk geadresseerd aan: Arnold J. Salas.

### Leger.

De in Holland teruggekeerde kapitein der infanterie P. A. H. F. Tergau, afgetreden commandant der troepen en van het garnizoen op Curaçao, is benoemd tot ridder van Oranje-Nassau.

### Ongelukken.

Gisterenmiddag waren twee jongens aan den Waterkant van Willemstad handgemeen geraakt. Bij die vechtpartij kwam een van hen in het water terecht en zou zeker verdronken zijn, indien een man niet te water gegaan was en hem gered had. Nu kwam hij met een nat pak en den schrik vrij.

### Twee brieven.

*El Avisador* van Maracaibo deelt een correspondentie mede tusschen het Diocesaan Bestuur van Zulia en het Consulaat der Vereenigde Staten van Noord Amerika.

De gewisselde brieven achten wij van genoeg belang om ze onder de oogen onzer lezers te brengen. Zij strekken zoowel de Katholieke Kerk als het Bestuur der Vereenigde Staten tot eer.

Consulaat der Vereenigde Staten.

Maracaibo 21 November 1898.

Aan Z. D. H.

Mgr. Dr. Francisco Marvez,

Bisschop van Zulia.

Monseigneur,

Niet lang geleden verscheen in de plaatselijke bladen een uitgebreid en belangrijk artikel, geteekend door den Eerw. Heer A. Valderrama. Dat stuk behandelde de geneeskrachtige eigenschappen van de plant, genaamd Tua-Tua, ter genezing van melaatschheid. Dit artikel werd op het bureau van het Consulaat vertaald en opgezonden naar het Staats-Secretariaat te Washington. Ook liet ik verscheidene plantjes zetten in de tuinen mijner woning ten einde ze nauwkeurig te bestudeeren.

Kort geleden ontving ik van uit Washington den last eene hoeveelheid Tua-Tua op te zenden naar het Ministerie van Landbouw om chemisch ontleed te worden en er verder proeven mede te nemen op de Hawai-eilanden, waar zoovele lijders aan die vreeselijke ziekte zich bevinden.

Er bestaat namelijk tegenwoordig in Washington, onder leiding van den Minister van Landbouw eene afzonderlijke afdeeling gewijd aan de bestudeering en ontleding van al die planten, welke Spaansch-Amerika voortbrengt en wier geneeskracht zoo groot is.

Ook ontving ik den last om te bestudeeren en op te zenden al de kruiden, bekend als huismiddelen met hunne respectieve namen en classificatie.

Zulia nu bezit eene oneindige menigte van geneeskrachtige planten, kruiden, pitten en bolsters, die zeer goed aan de ingezetenen bekend zijn, voor de algemeene geneeskundige wetenschap echter tot nog toe een gesloten boek zijn.

In mijn verlangen, om getrouwelijk den mij opgedragen last te vervullen, heb ik uitgezien naar geschikte medewerkers en ik heb gedacht, dat UDHoogw. met uwe vermogende en werkdadige hulp mij zeer nuttig zoudt kunnen zijn in deze menschenlievende pogingen. Overbekend toch is het, dat wij zeer veel dank verschuldigd zijn aan de missionarissen en priesters der Katholieke Kerk voor de groote diensten door hen sedert eeuwen bewezen niet alleen aan de beschaving der wilde stammen, maar ook voor den luister, dien zij gegeven hebben aan de wetenschap, niet het minst door het bestudeeren der planten en geneesmiddelen, die zij ontdekten in nog onbetreden landen.

Met het oog hierop richt ik mij tot UDHw. om te verzoeken, de goedheid te willen hebben aan de priesters van den Staat Zulia te gelasten, dat, zoo zij eenige geneeskrachtige plant in hunne parochiën ontdekken of door de ingezetenen hooren prijzen, zij er een exemplaar met classificatie van zenden naar Maracaibo, opdat ik ze verder kunne opzenden naar Washington, ten einde ze daar aan een nauwkeurig chemisch onderzoek onderworpen kunnen worden.

Zeer goed weet ik, dat ik dezen dienst en de daaraan verbonden werkzaamheden niet van UDHw. persoonlijk mag vorderen; maar ik geloof, dat de Eerw. Heer Dr. Trinidad Montiel, die tot het Diocees van Zulia behoort en dien ik gedurende 20 jaren ken als een man van verheven menschlievende gevoelens en edel hart, geen bezwaar zal maken, om zich met deze werkzaamheden te belasten en de aangewezen tusschenpersoon te zijn, zoodra hij op de hoogte is van de zaak en het verheven doel inziet, dat wij beoogen; want er bestaat tusschen hem en mij een nauwe band, de band der liefde tot onzen evenmensch.

Vertrouwend op UDHs. vermogende medewerking in deze, verblijf ik met verschuldigden eerbied van UDH.

De Dienstw. Dienaar

E. H. PLUMACHER,

*Consul der Ver. Staten.*

Bisdom van Zulia.— Afdeeling Hooger Kerkelijk Bestuur. — Maracaibo 19 November 1898.

Den Weledel Gestrengen Heer Consul der Vereenigde Staten

Alhier.

Mijnheer,

Uw zeer gewaardeerd schrijven van den 21n dezer is ons geworden en ten antwoord diene met genoegen het volgende:

De edele bedoelingen van het N. Amerikaansche Gouvernement, die gelijken tred houden met de menschlievende gevoelens, die heerschen in het Consulaat van Maracaibo, zijn de toejuiching waardig van elk medelijdend hart. Hen verlichten, die zuchten onder het gewicht van rampspoed en lijden, vooral de ongelukkige slachtoffers der melaatschheid, is een werk van ware christelijke barmhartigheid en Wij in naam van ons bemind Diocees en in Onzen eigen naam, bieden den vereerden Consul der Vereenigde Staten en aan zijne Regeering, niet alleen onze hartelijke gelukwenschen aan wegens de edele bedoelingen, waarvan uw schrijven spreekt, maar ook Onze gevoelens van oprechte dankbaarheid voor de belangstelling, die de genoemde Regeering en haar waardige vertegenwoordiger betoonen in het tehulpkomen van ongelukkigen.

Volgaarne geven Wij gevolg aan uw verzoek, om op de aangegeven wijze mede te werken tot het beoogde doel. Reeds hebben wij den Procurator van ons Diocees last gegeven en zullen zulks eerstdaags eveneens doen met de Pastoors en verdere geestelijken van ons Diocees, de gevraagde medewerking te verleenen.

Wij willen echter dit schrijven niet besluiten zonder aan U. Heer Consul, Onzen dank te betuigen voor de gevoelens van rechtvaardigheid, die U bezielen ten aanzien van het vele, dat de missionarissen en priesters der Katholieke Kerk sedert eeuwen gedaan hebben niet alleen voor de beschaving der wilde stammen maar ook voor de wetenschap, niet het minst door het bestudeeren der planten en geneesmiddelen, die zij ontdekten in nog onbetreden landen.

Deze is te allen tijde de geest der Katholieke Kerk geweest, alsook het verlangen, de handelwijze, het voorbeeld, dat de bedienaren van Christus aan de geloovigen gegeven hebben, zonder dat de weinige uitzonderingen [vruchten der menschelijke zwakheid] den schitterenden glans van gerechtigheid en waarheid hebben kunnen verduisteren.

U persoonlijk Onze gevoelens van achting en waardeering aanbiedend verblijf ik,

Uw. Dw. Dienaar,

FRANCISCUS,

*Bisschop van Zulia.*

levenskracht, vermeerdert het bloed en neemt bij de vrouw de bijzondere zwakheden weg, die de ware oorzaak zijn van hare ongesteldheid. Het is een troost voor uitgeputte vrouwen, voor moeders met zuigelingen, voor meisjes, die tot den volwassen leeftijd geraken. Hunne bleeke kleur verdwijnt en het versterkt hun borst. In één woord het preparaat van Wampole voedt en ontwikkelt het geheele lichaam, en brengt menige verrassing aan zwakke, hopelooze en moedelooze lijders. Het is het typisch succès, dat door de geneeskunde in onze eeuw is verkregen, en een geneesmiddel, dat in overeenstemming met de krachten der natuur werkt. Eén flesch slechts overtuigt reeds. Het is zoet als honig. Niemand kan door dit preparaat bedrogen worden. Bij alle apothekers wordt het verkocht. [1]

EMULSION DE SCOTT.

Dr. Leonidas Aguero M., Médico Cirujano y Partero de la Universidad Central de Venezuela, Profesor del Colegio Federal de 1ª Catagoria del Estados de Lara, etc,. etc., Certifico: Que hace más de diez años he venido usando en mi práctica la "Emulsion de Scott" con satisfactorios resultados.

Y en todos casos de debilidad general producida por una mala alimentacion ó nutrición insuficiente, sobre todo en los niños, en quienes este agente obra de una manera maravillosa.

Me es satisfactorio hacer esta pública manifestación para bien de la humanidad doliente.

Doctor L. Aguero, M.

Barquisimeto, Abril 7 de 1894.

## BUITENLAND.

**Cuba.** – De hoofdredacteur van het te Havanna verschijnend *Diario de la Marina* bracht een bezoek aan den aanvoerder der cubaansche opstandelingen, in de stad Narcisa, en werd door dezen zeer vriendelijk ontvangen. Gomez, zegt de journalist, is een man van hooge gestalte, mager en 64 jaar oud. De blik van zijn grijze oogen is doordringend. Overigens heeft hij een regelmatig, innemend uiterlijk, een hoog voorhoofd met slechts weinig wit haar, een snorbaard en een dichten, eveneens witten, knevel. Hij droeg een dril colbert met ivoren knoopen, donkerbruinen hoed, zwarte broek en laarzen van geelachtig leder met zilveren sporen. Hij was gewapend met een revolver. Op zijn zwart alpaca-vest hing een zilveren horlogeketting en een klein medaillon. De jaren hebben op dezen man, wiens leven een voortdurend gevecht is geweest, weinig invloed uitgeoefend. Hij gaat heen en weer zonder steun en zonder vermoeienis te kennen.

"Elke druppel bloed," zeide Gomez in zijn gesprek met den journalist — "elke druppel bloed die thans na de schorsing der vijandelijkheden nog wordt vergoten, zou een ellendige misdaad zijn, waartegen ik met alle kracht zou opkomen. Vroeger, toen de oorlog onze landen verwoestte, was ik juist degene, die overal het ijverigst den opstand predikte. Als gij toen bij ons waart gekomen, zoudt gij waarschijnlijk niet heelhuids zijn teruggekeerd. Maar thans is het heel iets anders. Van nu af aan bestaat deze scheiding tusschen ons niet meer en koesteren wij geen vijandige gezindheid. Gij zijt thans mijn broeder, evenals alle Spanjaarden die op Cuba wonen. Wij hebben niet naar vrijheid gestreefd om een kaste-wezen te vormen, of om onze eigenliefde te bevredigen; ook niet opdat Cuba uitsluitend zou toebehooren aan degenen, die hier geboren zijn. Neen, dat zou gelijkstaan met een verloochening en een beleediging van de beschaving. Wij willen vooruitgang en staatkundige vrijheid voor allen, Cubanen zoowel als Spanjaarden, want beiden vormen, door onverbreekbare banden verbonden, de cubaansche maatschappij. Wij trachten bij een zoo ruim mogelijk opgevatte vrijheid de welvaart van Cuba te bevorderen, maar zonder haat tegen Spanje, want dat land is ons moederland, dat niet te vergeefs 400 jaar lang hier zijn invloed heeft uitgeoefend en ons zijn taal, zijn zeden, zijn godsdienst en zijn wetten heeft gegeven. Alleen tegen slechte Regeeringen hebben wij gestreden, niet tegen Spanje. Ik wensch dat men dit overal wete, en zal niet moede worden, het te herhalen.

De journalist vroeg hem daarop, hoe hij dacht over het spaansche leger. Gomez antwoordde: "Ik kan mijn bewondering slechts samenvatten in deze woorden: Het zijn inderdaad dappere lieden! Geen soldaten die gewilliger, standvastiger en ondernemender zijn dan de Spanjaarden. Het was voor mij een groote eer tegen hen te strijden. Dat heb ik indertijd ook geschreven aan generaal Martinez Campos, die volgens mijn idée een dapper en rechtschapen man is. Onder zijn bestuur dreeft gij, Spanjaarden, een politiek, die ons veel nadeel toebracht! Want die politiek berustte voornamelijk op hervormingen en vermeed alle onnoodige hardheid. Zoo won zij alom de sympathie, en dat deed ons, zooals ik zeide, volstrekt geen goed. Maar de Spaansche Regeering zag dat niet in. Canovas zond Weyler. Een fout van belang! want een revolutie ontwapent men door het verleenen van vrijheden en niet door kanonnen. Toen ik hoorde, dat Weyler hier zou komen om aan den oorlog een einde te maken door oorlog, heb ik aanstonds tot mijn vrienden gezegd: Nu is de overwinning aan ons, want de revolutie gaat met de invoering der nieuwe politiek een goede toekomst tegemoet. En zoo is het ook gegaan. Weyler is onze beste bondgenoot geweest."

Gomez verklaarde te gelooven, dat thans een overgangstijdperk van ongeveer zes maanden zou intreden, daarna zou de vrijheid zich regelmatiger kunnen ontwikkelen. Maar daartoe is op de eerste plaats eensgezindheid noodig, zeide hij, anders voorzie ik een strijd zonder einde.

## ADVERTENTIEN.